

SXEDIO-N.51

19.7.1974 (βράδυ): ΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΠΛΟΙΑ ΑΠΟΠΛΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΛΙΜΑΝΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ, ΜΕΤΑΔΙΔΕΙ ΤΟ ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΜΠΙ- ΜΠΙ- ΣΙ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΠΑΡΑΘΕΤΕΙ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΑ ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ, ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΓΙΑ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΕΙΣΒΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΕΝΟΣ ΠΟΛΕΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Ο Βρετανικός ραδιοσταθμός **(BBC)** Μπι- Μπι- Σι έδωσε πληθώραν πληροφοριών γύρω από τις εξελίξεις στο Κυπριακό, στις αγγλικές του εκπομπές και ιδιαίτερα στην ελληνική του εκπομπή.

Οι πληροφορίες ήταν σημαντικές για τις εξελίξεις και ήταν οι μόνες που έφθαναν στην Κύπρο χωρίς λογοκρισία μακριά από τις μέτρα που είχαν πάρει οι λογοκριτές των πραξικοπηματιών στο νησί.

Η απομαγνητοφώνηση των πληροφοριών που έδωσε το Μπι-Μπι-Σι την Παρασκευή **19** Ιουλίου **1974** ιδιαίτερα στα βραδυνά του δελτία ειδήσεων (**9** το βράδυ στην ελληνική με σειρά ανταποκρίσεων από όλα τα κέντρα που σχετίζονταν με την κυπριακή κρίση) έχει ως εξής:

Απόγευμα Παρασκευής **19** Ιουλίου:

"Στόλος τουρκικών πολεμικών σκαφών ανεχώρησεν από το νότιο λιμένα της Μερσίνας για άγνωστη κατεύθυνση. Ο στόλος, ως ανεφέρεθη, αποτελείται από **30** πλοία περιλαμβανομένων πέντε πολεμικών και μεταγωγικών, τα οποία μεταφέρουν τανκς, φορτηγά και στρατό.

Ανταποκριτές λέγουν ότι τα πλοία ανεχώρησαν κάποια ώρα προηγουμένως, αλλά απηγορεύθη η μετάδοση του απόπλου τους για λίγες ώρες. Υπάρχουν πληροφορίες ότι μερικοί ανταποκριτές που προσπάθησαν να κινηματογραφήσουν την αναχώρηση των πλοίων συνελήφθησαν.

Ο ανταποκριτής του Μπι Μπι Σι μεταδίδει ότι τα

σκάφη κατευθύνονται προς τη γενική κατεύθυνση της Κύπρου, η οποία απέχει **18** μίλια (; ή **40**), αλλά δεν υπάρχει ένδειξη ότι μια επίθεση είναι άμεση.

Στην Κύπρο ο κ. Ντενκτάς δήλωσε ότι η Τουρκία πρέπει να επέμβει στρατιωτικώς, αν αποτύχει η διεθνής διπλωματία. Οι Τουρκοκύπριοι ενισχύουν τις θέσεις τους με πυροβολικό και πολυβόλα, ενώ στις ελληνικές περιοχές για μαζική μεταφορά ενισχύσεων στο δρόμο προς την Κερύνεια".

Το Μπι- Μπι- Σι στη νυκτερινή εκπομπή του στην ελληνική στις **19.7.1974**, μετέδιδε τα εξής:

"Στην Αγκυρα συνεχίζεται η πολεμική και πολιτική δραστηριότητα. Σήμερα την πρωίαν έλαβε χώραν συνεδρία του τουρκικού Υπουργικού Συμβουλίου.

Εξ άλλου ο τούρκος πρωθυπουργός κ. Ετζεβίτ συνειργάσθη μετά του Προέδρου Κορούτουρκ. Ερωτηθείς σχετικώς ο τούρκος πρωθυπουργός είπεν ότι μέχρι στιγμής δεν υπάρχει καμμιά τροποποίηση στην κατάσταση.

Ερωτηθείς κατά πόσον το πραξικόπημα εις Κύπρον αποσκοπεί επίσημα εις την Ένωσιν απήντησε καταφατικώς.

Ο κ. Ετζεβίτ προσέθεσεν ότι η τουρκική κυβέρνηση εργάζεται εντατικά στην προσπάθεια της, να επιτευχθεί λύση διά της διπλωματικής οδού.

Είπεν ότι αν αυτή αποτύχει θα εξαρτηθεί τι μέλλει γενέσθαι.

Ο αναπληρωτής πρωθυπουργός είπεν ότι θα ζητήσει αύριον από την Βουλήν να εγκρίνει εις την Κυβέρνησιν ηυξημένας απαιτήσεις όσον αφορά την κυπριακή κατάσταση.

Ο ανταποκριτής του Μπι- Μπι- Σι εις Αγκυραν συμπεραίνει ότι η Κυβέρνησις επιζητεί την έγκριση της Βουλής επί οίωνδήποτε μέτρων που προτίθεται να λάβει περιλαμβανομένου και ενόπλου επεμβάσεως εις Κύπρον.

Εις Κύπρον τώρα και εφ' όσον εγνωστοποιήθηκαν αι κινήσεις του τουρκικού στόλου η Εθνοφρουρά

ευρίσκεται εις πλήρη ετοιμότητα. Εφοδιοπομποί μεταφέρουν εφόδια και άνδρες προς τη βόρειο παραλία το τμήμα της Κύπρου, το οποίον αντικρύζει την Τουρκίαν.

Ο ανταποκριτής του Μπι- Μπι- Σι εις Λευκωσίαν μετέδωσεν ότι υπήρξε πανικός μεταξύ των ελληνοκυπρίων, οι κατατηματάρχες διέκοψαν τη λειτουργία των καταστημάτων τους, ενώ πολλά άτομα εκλείσθησαν εις τας οικίας των.

Σε άλλα σημεία των ανταποκρίσεων του κατά τη διάρκεια του εικοσιτετραώρου το Μπι- Μπι- Σι μετέδιδε:

Η τουρκική κοινότης αύξησε τις δυνάμεις της εις **20.000** άνδρας. Εν τω μεταξύ ο διορισθείς υπό του νέου κεθεστώτος Υπουργός Εξωτερικών κ. Δημητρίου είπεν ότι η τουρκική κοινότης δεν έχει λόγους να φοβάται και ότι ο ίδιος προτίθεται να μεταβεί εις Αγκυραν για να συζητήσει την κατάστασιν.

Ανήγγειλεν επίσης την διάλυση της ανταρτικής οργανώσεως ΕΟΚΑ Β.

Ο κ. Δημητρίου είπεν ότι νέος εκπρόσωπος της Κύπρου μεταβαίνει στα Ηνωμένα Έθνη διά να παραστεί εις την συνάντησιν του Συμβουλίου Ασφαλείας εις την οποίαν θα ομιλήσει ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος.

Ο κ. Δημητρίου κατέληξε λέγων ότι θα υπάρξουν ανακατατάξεις εις τας εν αλλοδαπή κυπριακάς πρεσβείας και δήλωσε προς γάλλον ανταποκριτήν ότι στην νήσον δεν υφίσταται θέμα λογοκρισίας.

Ο ηγέτης της τουρκοκυπριακής κοινότητος κ. Ντενκιάς είπεν ότι η Τουρκία οφείλει να επέμβει στρατιωτικώς εάν αποτύχει η διπλωματία. Εάν δεν επέμβει, είπε, τότε το πραξικόπημα θα οδηγήσει εις τη Ενωσιν της Κύπρου με την Ελλάδα.

Ο τούρκος ηγέτης χαρακτήρισε το πραξικόπημα σαν μια προσπάθεια της Ελλάδος να καταλύσει την εξουσία.

Εξάλλου ο κ. Ντενκιάς είπεν ότι δεν πιστεύει στην δήλωση του κ. Νίκου Σαμψών, ο οποίος υπεσχέθη συνέχιση και διεύρυνση του διαλόγου μεταξύ των δύο

κοινοτήτων.

Ο κ. Σαμψών, είπε ο τουρκοκύπριος ηγέτης, υπήρξεν εις το παρελθόν εναντίον αυτού του διαλόγου. Ερωτηθείς κατά πόσον σχεδιάζει να μεταβεί εις Αγκυραν ο κ. Ντενκτάς απάντησε: "Ελπίζω ότι η Αγκυρα θα έλθει εδώ".

Εν τω μεταξύ εγνώσθη στην Ουάσιγκτων ότι ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος συναντάται την Δευτέρα μετά του δρος Κίτσιγκερ. Ο δρ Κίτσιγκερ αυτή τη στιγμή ενημερώνει τον Πρόεδρο Φορντ επί της καταστάσεως εις Κύπρον.

Εκπρόσωπος του Στέιτ Ντιπάρτμεντ ερωτηθείς επί των κινήσεων του τουρκικού στόλου είπε ότι οι ΗΠΑ αντιτίθενται προς οιαδήποτε στατιωτικήν επέμβασιν.

Η Αμερική είπε, προσπαθεί να αποφύγει ελληνοτουρκική σύρραξη και η αποστολή του κ. Σίσκο συνίσταται στην προσπάθεια εξευρέσεως λύσεως παραδεκτής από όλους.

Εις τας Βρυξέλλας το Συμβούλιο του NATO συνεζήτησε και πάλιν το Κυπριακό. Ανταποκριτής του Μπι- Μπι- Σι εις Βρυξέλλας λέγει ότι πολλά εξαρτώνται από την ελληνικήν αντίδραση εις την πρόσκλησιν της Βρετανίας προς την Ελλάδα να συμμετάσχει εις Λονδίνον εις συζητήσεις επί του προβλήματος της κυπριακής Εθνοφουράς. Γενικώς η βρετανική πρότασις τυγχάνει της υποστηρίξεως των περισσοτέρων, άνκαι η τουρκική στάση έναντι αυτής δεν έχει ακόμη διευκρινισθεί.

Στις 9 ώρα Ελλάδος συνέρχεται το Συμβούλιο Ασφαλείας ενώπιον του οποίου θα μιλήσει ο Εθνάρχης Μακάριος.

Από τα Ηνωμένα Εθνη μεταδίδει ο Τζων Χάμφρεϋ ότι το Μέγαρο του ΟΗΕ σφίζει τώρα από ζωή ενώ αυτή η περίοδος συνήθως είναι νεκρή και περίοδος διακοπών. Εις τον Μακάριον θα αποδοθούν όλες οι τιμές του αρχηγού κράτους διότι ο Αρχιεπίσκοπος όσον αφορά τα Ηνωμένα Εθνη εξακολουθεί να είναι ο πρόεδρος της Κύπρου. Αλλά λίγες ώρες μετά τη συνεδρία αντιπροσωπεία της νέας χούντας θα φθάσει στο κτίριο

και θα επιχειρήσει να πείσει τα Ηνωμένα Έθνη ότι αυτή είναι η νόμιμη αντιπροσωπεία της χώρας.

Κατά τον τρόπο αυτό δεν πρόκειται να υπάρξει αναμέτρηση και δεν θα βρεθούν αντιμέτωποι ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και οι εκπρόσωποι του νέου καθεστώτος".

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 19 ΙΟΥΛΙΟΥ, ΩΡΑ 9 ΤΟ ΒΡΑΔΥ:

"Η κατάσταση όσον αφορά το Κυπριακό διαμορφούται ως εξής:

"Τριάντα περίπου σκάφη του τουρκικού στόλου, περιλαμβανομένων αποβατικών, έχουν αποπλεύσει και κατευθύνονται προς την Κύπρο. Τα σκάφη απέπλευσαν το μεσημέρι από τη Μερσίνα. Τα πλείστα από τα σκάφη είναι μέσου μεγέθους αποβατικά και μεταφέρουν άρματα μάχης, οχήματα και στρατεύματα.

Ανταποκριτής του Γιουνάιτεντ Πρες μέτρησε **30** άρματα μάχης καθώς εφορτώνοντο. Τα σκάφη απέπλευσαν ανά δεκάλεπτο. Είχεν απαγορευτεί η φωτογράφιση και η κινηματογράφιση. Οσοι παρέβησαν τις διαταγές συνελήφθησαν. Το τελευταίο σκάφος απέπλευσε την **2α** μεταμεσημβρινήν ώρα.

Μεταξύ των σκαφών ήτο και ένα κρουαζιερόπλοιο, το οποίο προφανώς είχε επιταχθεί για τη μεταφορά στρατευμάτων.

Το Γιουνάιτεντ Πρες υπενθυμίζει ότι η Τουρκία έχει ενοπλες δυνάμεις που αποτελούνται από **450.000** άνδρες, με **800.000** εφεδρείες.

Η κατανομή: **365.000** στρατός ξηράς, **1.400** άρματα μάχης και δύο Μοίρες πυραύλων Τίμιος Τζων.

Ναυτικό: **14** αντιτορπιλλικά, **15** υποβρύχια και **40.000** άνδρες.

Αεροπορία: Πενήντα χιλιάδες άνδρες και **288** πολεμικά αεροσκάφη.

ΕΛΛΑΣ: Ενοπλες δυνάμεις εν ενεργεία **160,000** άνδρες. Εφεδρείες **200.000**.

Η κατανομή: Στρατός Ξηράς **120.000**, **650** άρματα, Πύραυλοι Τίμιος Τζων και αντιαεροπορικοί Ιέραξ.

Ναυτικό: Εννέα αντιτορπιλλικά και **18.000**

άνδρες. Αεροπορία: **22.000** άνδρες και **225** περίπου αεροσκάφη.

Επίσης κατά το Ρόϊτερ Μοίρες Αλεξιπρωτιστών έχουν συγκεντρωθεί σε παράκτια αεροδρόμια της Τουρκίας και η διαδρομή μέχρι την Κύπρο είναι μόνο **30** λεπτά. Της δύναμης εσβολής βρίσκονται επικεφαλής **10.000** καταδρομείς".

Σε άλλες ανταποκρίσεις το Μπι- Μπι-Σι μετέδιδε:

"Στην Αγκυρα συνεχίζεται η στρατιωτική και πολιτική δραστηριότητα. Σήμερα το πρωί έγινε και άλλη συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου και ο Πρωθυπουργός κ. Ετζεβίτ συναντάται μετά του Προέδρου κ. Κορούτουρκ. Ερωτηθείς σχετικά ο κ. Ετζεβίτ είπε ότι μέχρι στιγμής δεν υπάρχει καμιά αλλαγή στην κατάσταση.

Ο κ. Ετζεβίτ προσέθεσε ότι η τουρκική Κυβέρνηση εργάζεται εντατικά στην προσπάθεια της να εξευρεθεί λύση διά της διπλωματικής οδού και ότι αν αυτό αποτύχει τότε θα εξετασθεί τι μέλλει γενέσθαι.

Εξ άλλου ο αναπληρωτής πρωθυπουργός δήλωσε ότι αύριο η Κυβέρνηση θα ζητήσει από τη Βουλή να εγκρίνει αυξημένα καθήκοντα όσον αφορά την κατάσταση.

Ο ανταποκριτής του Μπι Μπι Σι στην Αγκυρα μεταδίδει ότι η Κυβέρνηση επιζητεί τη έγκριση της Βουλής για οποιαδήποτε μέτρα περιλαμβανομένης και ένοπλης επέμβασης στην Κύπρο.

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος βρίσκεται στη Νέα Υόρκη και σε λίγες ώρες θα προσφωνήσει το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ. Στον Αρχιεπίσκοπο θα αποδοθούν όλες οι τιμές αρχηγού κράτους, διότι όσον αφορά τα Ηνωμένα Έθνη αυτός εξακολουθεί να είναι ο νόμιμος αρχηγός του κυπριακού κράτους.

Στην Κύπρο, αφ' ότου εγνωστοποιήθησαν οι κινήσεις του τουρκικού στόλου, η Εθνοφρουρά ευρίσκεται εις πλήρη ετοιμότητα. Εφοδιοπομπές μεταφέρουν άνδρες και οπλισμό στην βόρεια παραλία,

το τμήμα της Κύπρου που αντικρύζει την Τουρκία.

Ανταποκριτής μεταδίδει ότι υπήρξε πανικός μεταξύ των Ελλήνων εις Λευκωσίαν και οι καταστηματαρχές διέκοψαν την λειτουργία των καταστημάτων τους, ενώ πολλά άτομα εκλείσθησαν εις τας οικίας των.

Στον τουρκοκυπριακό τομέα έχουν σκαφθεί νέα χαρακώματα και έχουν ενισχυθεί τα πολυβολεία και οι θέσεις του πυροβολικού.

Ο Υπατος Αρμοστής της Βρετανίας στη Λευκωσία σε μήνυμά του από τον Ραδιοσταθμό των βρετανικών ενόπλων δυνάμεων στην Κύπρο ζήτησε από το λαό να παραμείνει ήρεμος προσθέτοντας ότι δεν υπάρχουν λόγοι να πιστεύει κανείς ότι επίκειται τουρκική επίθεση.

Το Ρόϊτερ μεταδίδει επίσης από την Ελλάδα ότι οι ελληνικές δυνάμεις έχουν πάρει θέσεις στην Βόρειο Ελλάδα "διά παν ενδεχόμενον" όπως αποκάλυψε καλώς πληροφορημένη πηγή.

Κατά την αυτή πηγή η κίνηση στη Βόρειο Ελλάδα επεραιώθη αμέσως μετά την επιδείνωση των σχέσεων μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας, η οποία προεκλήθη μετά το πραξικόπημα της περασμένης Δευτέρας στην Κύπρο.

Οι στρατιωτικές πηγές στην Ελλάδα ανέφεραν ότι επιτελικοί αξιωματικοί στη Βόρειο Ελλάδα αναμένουν θεαματική κίνηση της Τουρκίας, ενώ ο Υφυπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ κ. Σίσκο διεξάγει διαπραγματεύσεις επί του Κυπριακού.

Ο ανταποκριτής του Μπι- Μπι- Σι στην Αθήνα μεταδίδει ότι ο υφυπουργός Εξωτερικών της Αμερικής κ. Σίσκο επεράτωσε την πρώτη φάση των συνομιλιών του με τους Έλληνες ηγέτες. Πριν από λίγο τέλειωσε και η δεύτερη φάση. Ο κ. Σίσκο θα αναχωρήσει σήμερα το πρωί.

Η πρώτη συνεδρίαση έληξε όταν ελήφθησαν πληροφορίες κατά τις οποίες τουρκικά σκάφη μεταφέροντα στρατεύματα κατευθύνονται ήδη προς την Κύπρο.

Δεν υπάρχουν πληροφορίες περί του εάν η ελληνική πλευρά θα προβεί σε ανάλογες ενέργειες.

Λέγεται πάντως ότι η Ελλάδα έχει ήδη στείλει ενισχύσεις στην Κύπρο.

Όπως παραδόξως ανώτατοι Έλληνες αξιωματικοί δεν φαίνοντο να ανησυχούν καθόλου από τις ειδήσεις αυτές και υπενθυμίζουν ότι η Τουρκία έλαβε τέτοια μέτρα και το 1963 και το 1967 τα οποία μέτρα όμως δεν είχαν κανένα αποτέλεσμα.

Ο κ. Σίσκο έφθασε στην Αθήνα σήμερα το πρωί συνοδευόμενος υπό του Υφυπουργού Αμύνης. Οι αμερικανοί επίσημοι επεσκέφθησαν μεταξύ άλλων τον Πρωθυπουργό κ. Ανδρουτσόπουλο, τον υφυπουργό Εξωτερικών κ. Κυπραίο και τον αρχηγό των Ενόπλων Δυνάμεων κ. Μπονάνο. Από τη βρετανική πρεσβεία διεβιβάσθη διακοίνωση προς την ελληνική Κυβέρνηση με την οποία ζητείται όπως αποστείλη αντιπροσώπου στο Λονδίνο προς συζήτηση της κυπριακής κρίσεως.

Εν τω μεταξύ το γαλλικό πρακτορείο ειδήσεων μεταδίδει ότι ο αντιπρόσωπος της Ελλάδος στο ΝΑΤΟ κ. Άγγελος Χωραφάς απέρριψε τους ισχυρισμούς ότι η Ελλάδα είναι υπεύθυνη για την κατάληψη της εξουσίας από τον στρατό στην Κύπρο.

Μολονότι η Ελλάδα αρνείται ότι οι αξιωματικοί της κυπριακής Εθνοφρουράς ανέτρεψαν την κυβέρνηση του Αρχιεπίσκοπου Μακαρίου, απεφάσισε να τους αντικαταστήσει πράγμα που αποτελεί πρόσθετη απόδειξη προς όλους των ειρηνικών της διαθέσεων, είπεν ο κ. Χωραφάς.

Περαιτέρω ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ δρ Βάλντιχαΐμ έλαβε μήνυμα χθες από τους ηγέτες της Κύπρου ότι στέλλουν τον κ. Λουκή Παπαφιλίππου, ως τον νέον αντιπρόσωπο της Κύπρου στον ΟΗΕ σε αντικατάσταση του κ. Ζήνωνα Ρωσσίδη.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ αποφάσισε με σχετική δήλωση του ότι παρά το γεγονός ότι το Συμβούλιον αναγνωρίζει τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, ως πρόεδρο, θα δεχθεί εν τούτοις την αντιπροσωπεία του νέου κεθεστώτος της Λευκωσίας σαν πρόσωπα αρμόδια διά την παροχήν πληροφοριών.

Εν τω μεταξύ ο τούρκος πρωθυπουργός κ. Ετζεβίτ σε επιστολή του προς τον δρα Βάλντιχαΐμ αναφέρει

μεταξύ άλλων ότι τα Ηνωμένα Έθνη θα πρέπει να λάβουν μέτρα διά την παρεμπόδισιν της παρανόμου εισαγωγής στρατευμάτων στην Κύπρο, η οποία θα ήτο δυνατόν να ανατρέψει την ισορροπία δυνάμεων υπέρ της Ελλάδος.

Στην επιστολή του αυτή υπό ημερομηνίαν 17 Ιουλίου, ο τούρκος πρωθυπουργός κατηγορεί την Ελλάδα ότι σχεδίασε το πραξικόπημα το οποίον έφερε στην εξουσία τον Νίκο Σαμψών, γνωστό φανατικό της Ενώσεως.

Αλλά η διπλωματική δραστηριότης δεν περιορίσθη στις επαφές που έχει ο κ. Σίσκο στην Αθήνα και το Λονδίνο και αυτές που θα έχει στην Αγκυρα.

Δυο φορές συνήλθε σήμερα στις Βρυξέλλες το Συμβούλιο του NATO διά να συζητήσει την απόφαση της Ελλάδος διά την αντικατάσταση των 650 Ελλήνων αξιωματικών.

Το Συμβούλιο του NATO αποφάσισε να συνέλθει και σήμερα το απόγευμα μετά τη επάνοδο του Γ.Γ. κ. Λουνς από το Λονδίνο. Ο Ελλην αντιπρόσωπος κ. Χωραφάς και πρεσβευτής της Ελλάδος στις Βρυξέλλες είπεν ότι η Ελλάς θα αντικαταστήσει τους αξιωματικούς και ηρνήθη οποιαδήποτε ανάμιξη στο πραξικόπημα κατά της Κυπρου. Είπεν ακόμη ότι η αντικατάσταση θα αρχίσει στις αμέσως προσεχείς μέρες.

Η Τουρκία είπεν όμως ότι αυτός είναι ένας απλός ελιγμός της Ελλάδος και ότι μόνον πλήρης απομάκρυνσις των ελλήνων αξιωματικών θα αποτρέψει την κρίση και όχι μια απλή αλλαγή προσώπων.

Μετά την αναγγελία αυτή της Ελλάδος συνήλθε και πάλι το Συμβούλιο του NATO και ως εγνώσθη θα συνέλθει για μια άλλη ακόμα φορά.

Αλλά ποιές είναι οι τουρκικές θέσεις:

Κατά τους τούρκους το πραξικόπημα της περασμένης Δευτέρας είναι μια ακόμη μόνον σειρά παραβιάσεων του συντάγματος από της Κυπριακής ανεξαρτησίας. Το σύνταγμα ετέθη εν ισχύι από το 1960 και υπεγράφη από τη Βρετανία, την Ελλάδα και την Τουρκία, οι οποίες ήσαν οι εγγυήτριες δυνάμεις.

Αλλά είχεν ατονήσει από τον Δεκέμβριο του **1963** όταν η τουρκική κοινότητα της Κύπρου εδέχθη επιθέσεις και απεσύρθη σε ωρισμένες περιοχές του νησιού.

Κατά τον τούρκο πρωθυπουργό το νέο καθεστώς στην Κύπρο δεν είναι σε θέση να εγγυηθεί την ανεξαρτησία της τουρκικής κοινότητας στην Κύπρο και η δημιουργία της Εθνοφρουράς έγινε μετά την τροποποίηση του συντάγματος που έκαμαν μονομερώς οι ελληνοκύπριοι.

Γι' αυτό τώρα η Τουρκία διατυπώνει την αξίωση όπως για την ασφάλεια των τουρκοκυπρίων δεν αρκεί η παρουσία των **650** τούρκων αξιωματικών και στρατιωτών και ζητεί όπως η ισορροπία των δυνάμεων στην Κύπρο γίνει δικαιότερα.

Με δυο λόγια η Τουρκία ζητεί την επανεγκαθίδρυση των συμφωνιών του **1960** ή εάν τούτο δεν καταστή δυνατόν την υπογραφή νέας συμφωνίας προς επίλυση του ακανθώδους αυτού προβλήματος.

Εν τω μεταξύ ο ραδιοσταθμός της Λευκωσίας ο οποίος ευρίσκεται υπό τον έλεγχο του νέου καθεστώτος ανακοίνωσε ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν θα πράξουν τίποτε για να επαναφέρουν το παλαιό καθεστώς και να επαναφέρουν τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο.

Αναφερθείς σε δημοσιογραφικές πληροφορίες από την Ουάσιγκτων, ο ραδιοσταθμός ανέφερεν ότι ο υπουργός

Εξωτερικών δρ Κισσιγκερ ηρνήθη να παρέμβει για να σώσει τον Μακάριο και μετέδωσεν ότι οι "Τάϊμς" της Νέας Υόρκης σε σχόλιο τους γράφουν ότι η Κυβέρνηση Νίξον θεωρεί τον Μακάριο, ως τον Φιντέλ Κάστρο της Μεσογείου.

Επί του θέματος αυτού το γαλλικό πρακτορείο μεταδίδει ότι οι "Τάϊμς" σε σχόλιο τους γράφουν ότι τις έντονες συστάσεις εμπειρογνομόνων του Υπουργείου ο δρ Κίσιγκερ έθεσε τις ΗΠΑ προφανώς σε πορεία όσον αφορά το κυπριακό λίαν επικίνδυνη, διά πάντας τους αναφερομένους περιλαμβανομένων και των Ηνωμένων Πολιτειών.

Είναι τόσο ελλιπείς οι πληροφορίες της Ουάσιγκτων ώστε δεν επεσήμαναν την αυξημένη ανασφάλεια του καταπιεστικού καθεστώτος και επομένως την πιθανότητα ότι το πραξικόπημα εγένετο διά να συγκεντρώσει τη υποστήριξη των ανησυχών Ελλήνων.

Κατά τους " Τάιμς" οι ΗΠΑ δεν εδέχθησαν να υποστηρίξουν το αίτημα που έβαλε η Βρετανία και 13 μέλη του NATO διά την άμεσον απομάκρυνσιν των Ελλήνων αξιωματικών στην Κύπρο.

Εν τω μεταξύ στην Λευκωσία τα άρματα και τα στρατεύματα παραμένουν εις τας οδούς, ο δε κ. Σαμψών εδήλωσε ότι, ό,τι και να γίνει δεν πρόκειται να μετακινηθεί από την θέση του.

Ο αντιπρόεδρος της Κύπρου κ. Ραούφ Ντενκτάς ανεκοίνωσεν ότι η αντικατάστασις των 650 Ελλήνων αξιωματικών από την Κύπρο δεν αρκεί. Πρέπει, είπε, να αποσυρθούν διά παντός. Εις δήλωσιν του από το τουρκοκυπριακό ραδιόφωνο στιγμάτισε την απόλυση του κ. Ρωσσίδη, που ήταν αντιπρόσωπος εις τα Ηνωμένα Έθνη και είπεν ότι η ενέργεια αυτή είναι άκυρος διότι δεν εζητήθη η γνώμη της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Όσον αφορά τον κ. Σαμψών ο κ. Ντενκτάς είπεν ότι ούτος είναι ανδρείκελο των Ελλήνων συνταγματαρχών που επιδιώκουν την Ένωση.

Πληροφορίες τώρα από το Λονδίνο αναφέρουν ότι ο κ. Βάσος Λυσσαρίδης προσωπικός ιατρός και φίλος του Μακαρίου ευρίσκεται επικεφαλής πυρήνος αντιστάσεως όπως τουλάχιστον ανεκοίνωσε ο Γενικός Γραμματεύς της Σοσιαλιστικής Διεθνούς.

Ως γνωστόν η αμερικανίς σύζυγος του κ. Λυσσαρίδης Μπάρμπαρα συνελήφθη και κρατείται εις την Λευκωσίαν.

Ο υπουργός Εξωτερικών του νέου καθεστώτος της Λευκωσίας κ. Ντίμης Δημητρίου εδήλωσε ότι είναι έτοιμος να μεταβή εις την Αγκυραν διά συνομιλίας μετά του τούρκου υπουργού Εξωτερικών.

Ο κ. Δημητρίου διέψευσε πληροφορίες περί συγκρούσεων ελλήνων και τούρκων εις διάφορα χωρία

της νήσου".

Εξάλλου η "Γκάρτιαν" σε σχόλιο της που μετεδόθη από το Μπι- Μπι- Σι στην εκπομπή του της Παρασκευής 19ης

Ιουλίου 1974 ανέφερε:

"Οι τουρκικές δυνάμεις είναι αρκετές για να καταποντίσουν τον Σαμψών μέσα σε 48 ώρες και οι τουρκοκύπριοι είναι οργανωμένοι σε στρατιωτικούς σχηματισμούς που θα μπορούσαν να βγουν από την ιστορία της αποβάσεως δίχως μεγάλες αβαρίες.

Τώρα που ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος έχει βγει από τη μέση υπάρχει κάποια ελπίδα ότι η Ελλάδα και η Κύπρος θα δυνηθούν να έλθουν σε κάποια διευθέτηση με την Τουρκία.

Ενδεχόμενος διάλογος περί διπλής ενώσεως θα επαρουσίαζε ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Από την μια πλευρά οι ελληνοκύπριοι και οι τουρκοκύπριοι θα διεξαγάγουν συζητήσεις περιοριστικής λύσεως με βάση τη ανεξάρτητη και κυρίαρχη Κύπρο. Στα παρασκήνια όμως η Τουρκία και η Ελλάδα θα διεξαγάγουν διαπραγματεύσεις για το διαμελισμό της νήσου μεταξύ τους. Αυτός όμως είναι ένας τρόπος αποφυγής μιας άλλης χειρότερης λύσης.

Απ' εδω και πέρα η κατάσταση στην Κύπρο θα παρουσιάζει έντονη πόλωση. Η Αριστερά περιλαμβανομένου του ισχυρού κομμουνιστικού κόμματος θα υποστηρίζει τον εξόριστο Αρχιεπίσκοπο. Ο Μακάριος επιπλέον θα υποστηρίζεται περισσότερο σε δυτικοευρωπαϊκές οργανώσεις της Αριστεράς. Η πανελληνιστική δεξιά της Κύπρου θα χάνει συνεχώς τη δημοτικότητα, αλλά κατά πάσαν πιθανότητα θα υποστηρίξει το νέο καθεστώς. Οι περισσότερες κυβερνήσεις της Δύσεως θα υποστηρίζουν την υπόθεση του Μακαρίου. Οι σχεδιαστές και οι εκτελεστές του πραξικοπήματος προφανώς δεν εμελέτησαν καθόλου το θέμα της διεθνούς αναγνωρίσεως του νέου καθεστώτος".